

Keuzedeel mbo

Veiligheid en vakmanschap niveau 3

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K0111

Penvoerder: Sectorkamer zakelijke dienstverlening en veiligheid
Gevalideerd door: Sectorkamer zakelijke dienstverlening en veiligheid
Op: 19-11-2015

1. Algemene informatie

D1: Veiligheid en vakmanschap niveau 3

Studielast

720

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Nee

Gekoppeld aan kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Toelichting:

Wapens maken in het keuzedeel veiligheid en vakmanschap geen deel uit van de (basis)gevechtsuitrusting.

Relevantie van het keuzedeel

Dit keuzedeel is bestemd voor deelnemers vanuit diverse opleidingsrichtingen die een baan willen als leidinggevend militair. Alle deelnemers die het keuzedeel VeVa niveau 3 hebben gevolgd, worden na succesvolle afronding van hun opleiding en indien zij solliciteren en door de selectie van defensie komen, aangesteld als militair. Defensie bepaalt jaarlijks hoeveel deelnemers er mogen worden opgeleid en waar. Voor deze deelnemers zijn gegarandeerde werkplekken beschikbaar.

Beschrijving van het keuzedeel

Het keuzedeel bereidt de deelnemer voor op het werken als leidinggevende (middenkader) bij de landmacht, luchtmacht of marine. De bpv voor de kwalificatie die ze volgen vindt plaats bij defensie en daarnaast volgen ze het keuzedeel. Daarom moet de leerling bij de start van de opleiding hiervoor ingeschreven worden. De deelnemer leert om zich te handhaven in een militair veilige omgeving, bijv. een kazerne of een schip. Ze leren de basisvaardigheden die nodig zijn om als militair te kunnen functioneren; werken aan fysieke gesteldheid, materiaal onderhouden, een opdracht voorbereiden, een plaats beveiligen, optreden bij incidenten en evalueren. Daarnaast leert hij een team aansturen. En ten derde leert hij instructies geven en begeleiden van zijn teamleden. Een groot deel van het keuzedeel wordt in het begin van de opleiding gepland om deelnemers direct te laten ervaren of een baan bij Defensie iets voor hen is.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Doorstroom

Verbreidend

2. Uitwerking

D1-K1: Handhaaft zich in de militair "veilige" omgeving

Complexiteit

De aankomend onderofficier voert werkzaamheden uit om zich te handhaven in de militair "veilige" omgeving. De militair "veilige" omgeving of de "veilige plaats" is een plek (nb. kan ook militair vaartuig of seabase zijn) die beveiligd kan worden.

Het uitvoeren van deze werkzaamheden wordt gecompliceerd doordat hij vaak onder tijdsdruk werkt en soms onder (levens)bedreigende en stressvolle omstandigheden.

Hij handelt bij het handhaven in de militair "veilige" omgeving voornamelijk volgens geformaliseerde procedures/instructies. Hij voert met name routinematige werkzaamheden uit. Bij wisselende of onverwachte omstandigheden probeert hij eerst zelf een (standaard) oplossing te bedenken en schakelt hij op tijd de hulp in van de leidinggevende. Soms wordt er van hem een geringe mate van eigen interpretatie vereist en een beroep gedaan op zijn oplossingsgerichtheid. Hij voert eenvoudige en praktische militaire vaardigheden uit. Hij voert dit werk uit door toepassing van algemene militaire kennis en vaardigheden en de ontvangen instructies.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De aankomend onderofficier voert, om zich te handhaven in de militair "veilige" omgeving, zijn werkzaamheden in teamverband uit. Hij werkt samen met teamleden en de leidinggevende en voert ook werkzaamheden zelfstandig uit of in een buddysysteem. Dit houdt in dat hij er bij al zijn werkzaamheden op let dat het goed gaat (fysiek en mentaal) met zijn buddy en zijn tenue, uitrusting en bepakking in orde zijn.

De werkzaamheden van de aankomend onderofficier zijn uitvoerend van aard. De eindverantwoordelijkheid ligt altijd bij de leidinggevende.

Hij ontvangt opdrachten van en legt verantwoording af aan de leidinggevende. Hij krijgt aanwijzingen voor de aanpak van de opdrachten en de randvoorwaarden waarbinnen de opdrachten uitgevoerd moeten worden

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van (de gevolgen van) Toxic Industrial Materials (TIM)
- heeft kennis van (samenwerking met) International Organisations (IO's), Non Gouvernementele Organisations (NGO's) en humanitaire hulpverleningsorganisaties
- heeft kennis van de doelen, leden en hoofdactiviteiten van de NAVO en VN en de passage uit de grondwet over Defensie
- heeft kennis van de kenmerken van en werkzaamheden binnen verschillende posten (observatie-, waarnemings- en luisterpost)
- heeft kennis van humanitair oorlogsrecht (basisregels, krijgsgevangenen, gewonden, zieken, doden)
- heeft kennis van persoonlijke en groepswapens
- heeft op hoofdlijnen kennis van militair tuchtrecht (tuchtrechtproces, discipline, militair strafrecht(proces), dienstbevel, klachtrecht, straffen, belonen, grondwet, ethiek)
- kent de hoofdtaken van Defensie

- kan ammunition awareness (AAW) toepassen
- kan Basic Search toepassen: Search Aware en/of Patrol Search
- kan de gedragscode Defensie toepassen
- kan de juiste verplaatsingsmethoden toepassen
- kan Engelse taal toepassen in de militaire context inclusief militaire VeVa woordenlijst Engels (STANAG 6001-niveau: listening 1, speaking 1, reading 1, writing 1)
- kan geweldsinstructies en Rules of Engagement (ROE) toepassen
- kan het ethisch bewustwordingsmodel (EBM) toepassen
- kan het NATO spellingsalfabet toepassen
- kan hygiëne en preventieve geneeskunde (HPG) toepassen
- kan navigatie/plaatsbepaling toepassen (kaartlezen, kompas, gps en geïmproviseerde middelen)
- kan omgangsnormen van Defensie toepassen (aanspreken met de juiste rang en/of stand; zonodig in het Engels)
- kan reddingsmiddelen (reddingsvloten, zwemvesten) gebruiken
- kan reflectie- en evaluatieprocedures van Defensie hanteren
- kan sjormateriaal gebruiken en schiemanwerkzaamheden uitvoeren (knopen en splitsen)
- kan technische handleidingen gebruiken (als naslagwerk), voor het onderhoud of gebruik van middelen of materialen
- kan verantwoord gebruik maken (vanuit de functie) van communicatiemiddelen en (social) media (houdt zich aan regels en kent gevaren)
- kan zelf hulp kameraden hulp (ZHKH) toepassen

D1-K1: Handhaaft zich in de militair "veilige" omgeving

- kan zich zwemmend redden (conform minimale instroomeisen van Defensie)

D1-K1-W1: Bereidt een militaire opdracht voor

Omschrijving

De aankomend onderofficier ontvangt van zijn leidinggevende een afgebakende opdracht (zo nodig in het Engels). Hij luistert naar de ontvangen opdracht. Hij bereidt de opdracht samen met zijn buddy/bemanningslid of teamleden voor. Indien nodig leest hij informatie door (zo nodig in het Engels). Hij beantwoordt de controlevragen van zijn leidinggevende en stelt, indien nodig, vragen ter verduidelijking en/of bij ontbrekende informatie (zo nodig in het Engels). Hij verzamelt hulpmiddelen, materialen en informatie. Hij maakt in opdracht van zijn leidinggevende een lijst met aandachtspunten en de te hanteren werkwijze.

Resultaat

Alle voor de opdracht relevante hulpmiddelen, materialen en informatie zijn verzameld.

Er is een lijst opgesteld met aandachtspunten en de te hanteren werkwijze.

Gedrag

Stemt voortdurend af met zijn buddy of (mede)teamleden en deelt (pro)actief informatie.

Handelt conform de beroepsethiek en beroepshouding die passend is bij zijn rol/functie.

Volgt de van de leidinggevende ontvangen opdrachten zonder tegenspraak op.

Houdt zich nauwgezet aan de methoden en procedures van Defensie.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Ethisch en integer handelen, Instructies en procedures opvolgen

D1-K1-W2: Maakt en houdt zich inzetgereed

Omschrijving

De aankomend onderofficier weet zich in de militair veilige omgeving te handhaven. Hij attendeert zijn buddy/bemanningslid en/of anderen op onveilige situaties of handelingen (zo nodig in het Engels). Hij zorgt voor persoonlijke hygiëne en verzorgt zijn lichaam. Hij voorkomt en bestrijdt stress en hanteert een gezonde leefstijl. Hij neemt de voorgeschreven preventieve maatregelen. Hij traint zijn kracht en uithoudingsvermogen door sport, door middel van vormende (groeps)activiteiten en andere fysieke (groeps) opdrachten. Tijdens en na een opwerkperiode neemt hij deel aan fysieke testen. Hij schat zijn eigen kunnen in, merkt blessures op en laat deze zo nodig behandelen. Hij let er ook op dat zijn teamleden bovenstaande handelingen uitvoeren. Wanneer zij dit niet doen spreekt hij hen hierop aan (zo nodig in het Engels). Wanneer hij te water raakt weet hij zichzelf te redden of drijvende te houden.

Resultaat

De aankomend onderofficier beschikt over een conditie die voldoet aan de minimale instroom eisen van Defensie (fysiek en mentaal).

Signaleert bij zichzelf en/of zijn teamleden tijdig knelpunten op fysiek en/of mentaal gebied en onderneemt passende actie.

Handhaaft zich in een veilige situatie.

Gedrag

Is actief in de samenwerking, zowel fysiek als mentaal.

Wanneer hij merkt dat zijn buddy of (mede)teamlid het fysiek of mentaal moeilijk heeft, bespreekt hij dit direct met hem op

D1-K1-W2: Maakt en houdt zich inzetgereed

openhartige en constructieve wijze.

Attendeert uit zichzelf collega's op onveilige situaties of handelingen (zo nodig in het Engels)

Bouwt gedreven (ook bij eerder falen) zijn conditie op conform zijn persoonlijk trainingsprogramma en zoekt hierbij zijn fysieke en mentale grenzen op en verlegt deze telkens, zonder daarbij aansporing nodig te hebben.

Houdt zich nauwgezet aan de voorgeschreven procedures en (veiligheid) voorschriften van Defensie.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen, Met druk en tegenslag omgaan, Gedrevenheid en ambitie tonen

D1-K1-W3: Maakt en houdt zijn uitrusting/materiaal inzetgereed

Omschrijving

De aankomend onderofficier voert het basisonderhoud uit aan zijn (basis)gevechtsuitrusting en de gebruikte materialen en (beschermings- en reddings)middelen van zijn team. Hij inspecteert zijn uiterlijk voorkomen en de samenstelling van tenue, uitrusting en/of bekleding. Hij controleert de aanwezigheid van bescheiden, gereedschappen en/of toebehoren. Hij controleert de werking van de middelen, constateert slijtage en defecten. Bij voorkeur lost hij problemen zelf op door (kleine)gebreken te repareren of door bijvoorbeeld ontbrekende materialen uit het magazijn op te halen. Hij controleert het peil van de verschillende bedrijfsvloeistoffen. Tevens controleert hij of de materialen (incl. beschermings- en reddingsmiddelen) juist zijn beladen en inzetbaar zijn voor de actie. De resultaten van zijn controles meldt hij aan zijn leidinggevende. Gebreken die hij niet zelf kan of mag oplossen, noteert hij en meldt hij aan zijn leidinggevende. Hij bergt het gebruikte materiaal op. Hij controleert de aanwezigheid van onderhoudsmiddelen. Hij geeft aan de leidinggevende aan als onderhoudsmateriaal niet beschikbaar is.

Resultaat

Het materiaal, de beschermingsmiddelen, het tenue, de uitrusting en bekleding zijn gecontroleerd, onderhouden en gereed gemaakt voor inzet.

Gedrag

Stemt zijn werkzaamheden regelmatig af met zijn teamleden.

Geeft tijdens onderhoudswerkzaamheden gesignaleerde problemen en onveilige situaties tijdig en uit zichzelf door aan zijn leidinggevende.

Is bedreven en accuraat in het met zijn handen uitvoeren van verschillende onderhoud- en reparatiewerkzaamheden; hierbij maakt hij zo nodig op geïmproviseerde wijze gebruik van de beschikbare middelen en bedient hij apparaten en instrumenten op een precieze manier.

Houdt zich nauwgezet aan de opdracht van zijn leidinggevende, voorgeschreven procedures, onderhoudskaarten, milieueisen en (veiligheid)voorschriften (zo nodig in het Engels).

Herstelt zijn uitrusting/materiaal (ook) onder druk nauwkeurig, geconcentreerd en snel.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen, Met druk en tegenslag omgaan

D1-K1-W4: Draagt bij aan de beveiliging van de veilige plaats

Omschrijving

De aankomend onderofficier voert op/bij de veilige plaats toe- en uitgangscontroles, wacht-, observatie- en openings- en/of sluitcontroles uit. Hij voert de afgesproken controlerende werkzaamheden uit op locaties en bij objecten met een belangrijke infrastructurele waarde. Hij controleert legitimatiebewijzen. Hij neemt bezittingen zo nodig in bewaring of weigert de toegang. Hij verwijst bezoekers door en spreekt hen aan als zij de veiligheid in gevaar brengen (zo nodig in het Engels).

D1-K1-W4: Draagt bij aan de beveiliging van de veilige plaats

Wanneer hij een situatie constateert die de veiligheid in gevaar kan brengen, neemt hij maatregelen om risico's te beperken of weg te nemen. Hij overlegt met de leidinggevende als hij zelf bepaalde maatregelen niet kan treffen of als hij zijn post niet mag verlaten (zo nodig in het Engels). Hij meldt opvallende zaken en onveilige situaties aan zijn leidinggevende. Hij informeert zijn collega's hierover en spreekt hen aan op de naleving van huisregels en relevante wetgeving (zo nodig in het Engels). Als hij gevoelige gegevens aantreft zorgt hij ervoor dat die niet in verkeerde handen vallen. Hij houdt zich een de (huis)regels en de wet. Hij rapporteert en draagt zijn dienst over (zo nodig in het Engels).

Resultaat

De "veilige" plaats (inzet-, woon/werkgebied, de verblijfslocatie, werkruimtes, technische centrale en infrastructuur of de varende eenheid) is zo goed mogelijk beschermd tegen beveiligings- en veiligheidsrisico's.

De eigen veiligheid, die van collega's en van anderen is zo goed mogelijk geborgd.

Gedrag

Maakt een keuze wel of niet te handelen bij het constateren van onregelmatigheden, houdt hierbij rekening met mogelijke risico's en kan op verzoek zijn keuze op een correcte manier onderbouwen.

Informeert tijdig teamleden en indien van toepassing relevante medewerkers van andere afdelingen over (preventieve) beveiligingsmaatregelen of geconstateerde onregelmatigheden (zo nodig in het Engels).

Geeft aan collega's, anderen en overtreders van huisregels en andere wetgeving snel duidelijke aanwijzingen in voor hen begrijpelijke taal/formulering (zo nodig in het Engels).

Signaleert snel en correct afwijkingen van de normale situatie die risico's vormen voor de veiligheid.

Volgt consequent geldende veiligheidsvoorschriften, instructies en wettelijke richtlijnen.

Blijft bij toegangs- en uitgangscontroles ook bij weerstand kalm en onverstoord.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Samenwerken en overleggen, Formulieren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen, Met druk en tegenslag omgaan

D1-K1-W5: Treedt op bij incidenten en calamiteiten

Omschrijving

De aankomend militair is alert op situaties die kunnen leiden tot een calamiteit/incident. Hij treft bij een incident of calamiteit maatregelen die zijn eigen veiligheid, die van de/het slachtoffer(s) en die van anderen waarborgen. Hij instrueert slachtoffers en andere betrokkenen (zo nodig in het Engels). Hij zet zo mogelijk het gebied af en onderhoudt met behulp van communicatiemiddelen contact met zijn leidinggevende en met (externe) hulpdiensten. Hij beoordeelt de toestand van het slachtoffer, verricht levensreddende handelingen en behandelt letsels.

Hij neemt maatregelen ter voorkoming van brand. Hij is alert op brandgevaarlijke situaties. Bij het ontdekken van een beginnende brand gaat hij over tot brandbestrijding. Hij is alert op en neemt preventieve beschermingsmaatregelen bij de inzet van Chemische, Biologische, Radiologische en Nucleaire middelen (CBRN) en tegen de gevolgen van Toxic Industrial Materials (TIM). Bij inzet van een middel past hij de persoonlijke reactiedrills toe. Als de dreiging voorbij is, zorgt hij, indien nodig, voor persoonlijke ontsmetting.

Hij is alert op de aanwezigheid van munitie, explosieven, mijnen en Improvised Explosive Devices (IED's). Hij gebruikt speciale hulpmiddelen bij het opsporen. Hij reageert op IED's tot op het niveau van Search Aware. Hij markeert de plaats van munitie, explosieven en/of mijnen en meldt aan zijn leidinggevende de aanwezigheid en de precieze ligging van de munitie/mijnen (zo nodig in het Engels).

Resultaat

Er is zo weinig mogelijk materiële en immateriële schade ontstaan.

De juiste (preventieve) (beschermings)maatregelen zijn genomen bij de inzet van CBRN, tegen de gevolgen van TIM, tegen achtergebleven munitie, mijnen en/of IED's.

D1-K1-W5: Treedt op bij incidenten en calamiteiten

Gedrag

Deelt informatie direct rustig en to-the-point met zijn buddy/bemannings- of teamleden en leidinggevende, zowel tijdens als na een incident of calamiteit (zo nodig in het Engels).

Meldt het incident en/of de aanwezigheid en precieze ligging van de munitie, explosieven, mijnen en/of IED(s) snel en nauwkeurig aan de leidinggevende (zo nodig in het Engels).

Geeft slachtoffers en anderen snel duidelijke aanwijzingen in voor hen begrijpelijke taal/formulering (zo nodig in het Engels).

Reageert alert op een incident, neemt snel de situatie van het slachtoffer in zich op, herkent de lichamelijke stoornissen die direct invloed hebben op de vitale lichaamsfuncties en neemt uit zichzelf de noodzakelijke eerste hulp maatregelen.

Merkt een incident zoals achtergebleven munitie, explosieven, mijnen en/of IED(s) snel op en markeert deze vlot en op de juiste wijze.

Houdt zich bij het treffen van de maatregelen aan de voorgeschreven procedures (incl. arbo en milieu) en (veiligheid)voorschriften van Defensie.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen, Met druk en tegenslag omgaan

D1-K1-W6: Evalueert zijn optreden

Omschrijving

De aankomend onderofficier participeert in de (groeps)evaluatie van het optreden. Hij verwoordt wat goed en fout is gegaan. Hij bespreekt zijn eigen ervaring, gevoelens, betrokkenheid en persoonlijke acties. Hij besteedt ook aandacht aan wat deze ervaringen met hem deden/voor hem betekenden. Daarnaast gaat hij in op de ervaring, betrokkenheid en acties van zijn teamleden. Hij vraagt feedback aan zijn buddy/bemanningslid of teamleden en leidinggevende. Hij stelt samen met zijn teamleden en leidinggevende verbeterpunten op.

Resultaat

De aankomend onderofficier heeft een effectieve bijdrage geleverd aan de evaluatie van de opdracht.

De eigen verbeterpunten en die van het team zijn de aankomend onderofficier bekend.

Gedrag

Stelt uit zichzelf vragen en deelt actief informatie met (mede)teamleden.

Handelt nauwgezet conform de beroepsethiek en beroepshouding die passend is bij zijn rol/functie.

Past de feedbackregels (t.a.v. geven en ontvangen) correct toe.

Maakt uit zichzelf een overzichtelijke lijst met leerpunten.

Heeft een positieve houding tijdens de evaluatie en staat open voor feedback.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Ethisch en integer handelen, Leren, Met druk en tegenslag omgaan

D1-K2: Geeft leiding

Complexiteit

Het uitvoeren van werkzaamheden om leiding te geven aan het team wordt gecompliceerd doordat de aankomend onderofficier vaak onder tijdsdruk werkt en soms onder (levens)bedreigende en stressvolle omstandigheden.

De aankomend onderofficier werkt voor een deel volgens geformaliseerde procedures/instructies.

Hij voert ook complexe, specialistische militaire werkzaamheden uit. Bij deze werkzaamheden is eigen interpretatie en tactisch en strategisch inzicht vereist. Hij moet hierbij een beroep doen op zijn oplossingsgerichtheid en zijn militaire kennis en vaardigheden. Daarnaast moet hij kennis en vaardigheden beheersen op het gebied van leidinggeven.

Ook herkent hij afwijkingen van de normale situatie en externe verstoringen en onderneemt hij hierop actie.

Het betreft hier het leiding geven tijdens (militaire) opdrachten en reguliere werkzaamheden, zoals geformuleerd in kerntaak 1.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De aankomend onderofficier voert zijn werkzaamheden tijdens het leiding geven in teamverband in teamverband uit. Hij werkt samen met teamleden en de leidinggevende en voert ook werkzaamheden zelfstandig uit. Defensie werkt met een buddysysteem. Dit houdt in dat de hij bij al zijn werkzaamheden erop let dat het goed gaat (fysiek en mentaal) met zijn teamleden en hun tenue, uitrusting en bepakking in orde zijn.

Hij ontvangt opdrachten van en legt verantwoording af aan de leidinggevende. Hij krijgt zo nodig aanwijzingen voor de aanpak van de opdrachten en de randvoorwaarden waarbinnen de opdrachten uitgevoerd moeten worden.

De taken van de aankomend onderofficier bevinden zich op de scheidslijn tussen bevelvoering en uitvoering (middenkadermanagement). Hij is degene die zijn teamleden aanstuurt en leiding geeft tijdens de uitvoering van de opdrachten. Tevens is hij de stuwende kracht binnen het team. Hij is tijdens de uitvoering van opdrachten verantwoordelijk voor de werkzaamheden die zijn teamleden uitvoeren. Hij corrigeert, begeleidt en adviseert hen inhoudelijk. Hij moet onder alle omstandigheden optreden als commandant op het lagere uitvoeringsniveau en het vermogen hebben op de juiste wijze om te gaan met zijn team. Ook moet hij soms in (levens)bedreigende en stressvolle omstandigheden zorg dragen voor de veiligheid van zijn teamleden.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van de commandovoeringsprocedures.
- heeft kennis van de relatie tussen werk- en leefklimaat en ziekteverzuim en actiebereidheid.
- heeft kennis van de sociale en communicatieve processen die een rol spelen bij samenwerken en het opwerken van het team
- heeft kennis van groepsontwikkelingsfasen in een praktijksituatie
- kent de definitie leidinggeven uit de beleidsvisie onderofficier

- heeft kennis van het integriteitbeleid
- kan een waarschuwingsbevel uitgeven.
- kan gesprekstechnieken toepassen (intake-, begeleidings- en coachingsgesprekken)
- kan groepsprocessen (o.a. strategieën voor omgaan met weerstand) observeren en beïnvloeden
- kan het BOB model (Beeldvorming, Oordeelsvorming, Besluitvorming) toepassen
- kan het ethisch bewustwordingsmodel (EBM) toepassen
- kan leermeesterschap toepassen (opvangen en begeleiden van nieuwe medewerkers, inzicht in toepassen van methoden praktijkleren en leidinggeven aan een groep in een praktijksituatie)
- kan omgangsnormen van Defensie toepassen (aanspreken met de juiste rang en/of stand; zonodig in het Engels)
- kan plannings- en besluitvormingsprocedures hanteren voor het uitvoeren van (militaire) opdrachten
- kan reflectie- en evaluatieprocedures van Defensie hanteren

D1-K2-W1: Ontwikkelt een plan voor een teamopdracht en geeft dit uit

Omschrijving

De aankomend onderofficier ontvangt een mondelinge en/of schriftelijke opdracht. Hij beoordeelt alle factoren die van invloed zijn op de opdracht en brengt de risico's in kaart. Hij stelt één of meer mogelijke wijzen van optreden vast. Hij formuleert een voorlopig plan of besluit en maakt een taakverdeling. Hij presenteert het voorlopig plan aan de opdrachtgever (zo nodig in het Engels). Hij toetst dit voorlopig plan of besluit. Hij stelt controlevragen aan zijn teamleden. Vervolgens neemt hij een besluit, schrijft hij een bevel en geeft dit uit.

Resultaat

D1-K2-W1: Ontwikkelt een plan voor een teamopdracht en geeft dit uit

Een voorlopig plan of besluit is correct geformuleerd en getoetst.

Een besluit is genomen en een correct bevel is opgesteld en uitgegeven (zo nodig in het Engels).

Gedrag

Weegt de verschillende wijzen van optreden tegen elkaar af en kan zijn keuze zo nodig op verzoek onderbouwen.

Schrijft het bevel correct, samenhangend, to the point en in chronologische volgorde (incl. werkzaamheden, veiligheidsbepalingen, andere regelingen en personele en materiële middelen).

Formuleert mondeling to the point en in chronologische volgorde het voorlopige plan (zo nodig in het Engels).

Handelt conform de beroepsethiek en beroepshouding die passend is bij zijn rol/functie.

Houdt zich nauwgezet aan de ontvangen instructies en aan de voorgeschreven procedures bij het ontwikkelen van een plan voor een teamopdracht.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Ethisch en integer handelen, Formuleren en rapporteren, Plannen en organiseren

D1-K2-W2: Stuurt het team aan

Omschrijving

De aankomend onderofficier controleert bij de aanvang van de uitvoering van het plan en/of tijdens reguliere werkzaamheden of zijn teamleden alle benodigde hulpmiddelen en materialen hebben verzameld en of deze in goede staat zijn. Als herstel niet kan plaatsvinden voor het volgende optreden, bepaalt hij de herverdeling van de middelen. Hij controleert tevens of alle hulpmiddelen en materialen tijdens de uitvoering zoals gepland worden ingezet. Hij stuurt de teamleden aan door het geven van instructies en aanwijzingen en hij controleert de voortgang (zonodig in het Engels). Hij bewaakt het (groeps)proces en het resultaat tijdens voorbereiding, uitvoering en evaluatie van de opdracht.

Resultaat

De uitvoering van het plan en/of de reguliere werkzaamheden zijn bewaakt en zo nodig bijgesteld.

Controle heeft plaatsgevonden op de verzamelde hulpmiddelen en materialen.

Gedrag

Geeft uit zichzelf zijn teamleden krachtige eenduidige aanwijzingen en zet ze op tijd aan tot actie (zo nodig in het Engels).

Treedt kordaat op als zijn teamleden zijn aanwijzingen niet opvolgen (zo nodig in het Engels).

Controleert nauwkeurig de verzamelde materialen en hulpmiddelen en het gebruik hiervan.

Bewaakt continue de voortgang van het plan/de werkzaamheden in relatie tot de tijd.

Speelt indien nodig flexibel in op veranderende eisen en omstandigheden.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Ethisch en integer handelen, Plannen en organiseren, Aansturen, Met druk en tegenslag omgaan, Aandacht en begrip tonen

D1-K2-W3: Evalueert de uitvoering van het plan met het team

Omschrijving

De aankomend onderofficier leidt de evaluatie van het optreden van zijn team. Hij geeft een oordeel over de uitkomst en het verloop van de actie en over de ervaring, betrokkenheid en persoonlijke acties van zijn teamleden. Hij geeft zijn teamleden de tijd om een reactie te geven en spoort hen aan om ervaringen en bijbehorende gevoelens te bespreken. Hij koppelt eventueel op verzoek van zijn leidinggevende de bevindingen uit de evaluatie mondeling en/of schriftelijk terug. Tevens reflecteert hij op zijn eigen optreden als leidinggevende. Hij stelt sterke en verbeterpunten vast. Hij vraagt begeleiding aan zijn leidinggevende als hij er niet zelf uitkomt. Bij een volgend optreden past hij deze nieuwe inzichten toe.

Resultaat

Een overzicht van sterke punten en verbeterpunten van het groepsoptreden.

Een overzicht van sterke punten en verbeterpunten van het leidinggeven.

Gedrag

Signaleert op tijd wanneer zijn teamleden het moeilijk hebben en reageert op gepaste wijze.

Geeft tijdens een evaluatie constant het goede voorbeeld (o.a. open staan voor feedback)

Benoemt en bespreekt constructief sterke en zwakke punten van het groepsoptreden en van individuele teamleden.

Geeft duidelijk de gevolgen van bepaalde acties of van een passieve houding aan en geeft hanteerbare en begrijpelijke verbeter suggesties.

Beoordeelt zijn optreden als leidinggevende aan de hand van verbeterpunten en sterke punten en formuleert concrete, meetbare en haalbare verbeterdoelen.

De onderliggende competenties zijn: Aandacht en begrip tonen, Samenwerken en overleggen, Ethisch en integer handelen, Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Leren, Met druk en tegenslag omgaan

D1-K3: Werkt zijn team op

Complexiteit

Het uitvoeren van werkzaamheden om het team op te werken wordt gecompliceerd doordat de aankomend onderofficier vaak onder tijdsdruk werkt en soms onder (levens)bedreigende en stressvolle omstandigheden.

De aankomend onderofficier werkt voor een deel volgens geformaliseerde procedures/instructies.

Hij voert ook complexe, specialistische militaire werkzaamheden uit. Bij deze werkzaamheden is eigen interpretatie en tactisch en strategisch inzicht vereist. Hij moet hierbij een beroep doen op zijn oplossingsgerichtheid en zijn militaire kennis en vaardigheden. Daarnaast moet hij kennis en vaardigheden beheersen op het gebied van leidinggeven en instructie geven. Ook herkent hij afwijkingen van de normale situatie en externe verstoringen en onderneemt hij hierop actie.

Het betreft hier het opwerken van de eenheid in de rol van instructeur tijdens (militaire) opdrachten en reguliere werkzaamheden, zoals geformuleerd in kerntaak 1 in het kader van militaire exercitie en ceremoniële taken.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De aankomend onderofficier voert zijn werkzaamheden om zijn team op te werken in teamverband uit. Hij werkt samen met teamleden en de leidinggevende en voert ook werkzaamheden zelfstandig uit. Defensie werkt met een buddysysteem. Dit houdt in dat de hij bij al zijn werkzaamheden erop let dat het goed gaat (fysiek en mentaal) met zijn teamleden en hun tenue, uitrusting en bekleding in orde zijn.

Hij ontvangt opdrachten van en legt verantwoording af aan de leidinggevende. Hij krijgt zo nodig aanwijzingen voor de aanpak van de opdrachten en de randvoorwaarden waarbinnen de opdrachten uitgevoerd moeten worden.

De taken van de aankomend onderofficier bevinden zich op de scheidslijn tussen bevelvoering en uitvoering (middenkadermanagement). Hij is degene die zijn teamleden aanstuurt en leiding geeft tijdens de uitvoering van de opdrachten. Tevens is hij de stuwende kracht binnen het team. Hij is tijdens de uitvoering van opdrachten verantwoordelijk voor de werkzaamheden die zijn teamleden uitvoeren. Hij corrigeert, begeleidt en adviseert hen inhoudelijk en geeft hen instructie en training.

Hij moet onder alle omstandigheden optreden als commandant op het lagere uitvoeringsniveau en het vermogen hebben op de juiste wijze om te gaan met zijn team. Ook moet hij soms in (levens)bedreigende en stressvolle omstandigheden zorg dragen voor de veiligheid van zijn teamleden.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van de sociale en communicatieve processen die een rol spelen bij samenwerken en het opwerken van het team
- heeft kennis van groepsontwikkelingsfasen in een praktijksituatie
- kent de hoofdtaken van Defensie
- kan gesprekstechnieken toepassen (intake-, begeleidings- en coachingsgesprekken)
- kan het BOB model (Beeldvorming, Oordeelsvorming, Besluitvorming) toepassen
- kan leermeesterschap toepassen (opvangen en begeleiden van nieuwe medewerkers, inzicht in toepassen van methoden praktijkleren en leidinggeven aan een groep in een praktijksituatie)
- kan reflectie- en evaluatieprocedures van Defensie hanteren

D1-K3-W1: Bereidt instructie, training en begeleidingsgesprekken voor

Omschrijving

Bij gesignaleerde prestatieproblemen van individu, teamleden of team maakt de aankomend onderofficier een keuze tussen het geven van instructie of training of het voeren van een individueel gesprek. Hij definieert leerdoelen. Bij een instructie en/of begeleidingsgesprek schrijft hij een (les) plan, waarin hij indien van toepassing ook maatregelen voor het didactisch handelen beschrijft. Voor een training stelt hij een plan van aanpak op. Hierin vult hij oefendoelen, benodigdheden en randvoorwaarden voor het optreden in. Hij verzamelt de benodigde leer- en hulpmiddelen en (les)materialen en controleert hen en op functionaliteit en veiligheid.

Vervolgens communiceert hij het plan van aanpak in de vorm van een bevel aan zijn team (zo nodig in het Engels).

Resultaat

Het (les)plan/plan van aanpak voor instructie, training en/of begeleidingsgesprek is uitvoerbaar.

De benodigde leer- en hulpmiddelen, (les)materialen zijn voor instructie, training en/of begeleidingsgesprek aanwezig.

D1-K3-W1: Bereidt instructie, training en begeleidingsgesprekken voor

Gedrag

Formuleert in een (les)plan en/of plan van aanpak concrete doelen die aansluiten bij de ontwikkelbehoeften van zijn team of medewerker(s).

Plant activiteiten in een logische volgorde in de tijd en legt de volgorde en de geschatte benodigde tijd vast in een plan.

Kiest bij de voorbereiding van de activiteit de best passende materialen en middelen; hij kan zo nodig zijn keuze onderbouwen.

Borgt de beschikbaarheid van benodigde mensen en materialen, rekening houdend met de randvoorwaarden en veranderende omstandigheden.

Bouwt zijn instructie/training en/of begeleidingsgesprek op volgens voor de organisatie bewezen succesvolle methoden en vastgestelde opleidings- en trainingsplannen.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Plannen en organiseren, Instructies en procedures opvolgen, Formuleren en rapporteren, Materialen en middelen inzetten

D1-K3-W2: Geeft instructie en training aan team

Omschrijving

De aankomend onderofficier werkt op basis van beschreven opleidings- en trainingsplannen zijn team op naar een inzetgereed niveau. Hij draagt kennis, vaardigheden, houdingsaspecten en/of ervaring(en) over aan zijn team. Hij traint hen in tactisch optreden, operationele taken, militaire exercitie en/of ceremoniële taken. Hij traint met hen diverse skills en drills. Ook traint en onderhoudt hij de fysieke en/of mentale fitheid van zijn team. Hij grijpt in bij onveilige situaties en bij ongewenst gedrag. Hij introduceert de instructie en/of trainingsactiviteit en geeft uitleg en instructie aan zijn teamleden. Hij demonstreert de gewenste handelingen. Hij observeert zijn teamleden en past, zo nodig activiteiten hierop aan. Hij bewaakt de voortgang en voorkomt onveilige situaties. Hij grijpt in bij incidenten en schakelt zo nodig hulp in. Hij maakt gebruik van de mogelijkheden van leer- en hulpmiddelen. Hij houdt toezicht op verantwoord gebruik van deze middelen.

Resultaat

De instructie/training verloopt volgens plan, de doelstellingen zijn behaald.

De instructie/training is veilig verlopen.

Gedrag

Zorgt dat door een zekere houding en effectief stemgebruik de teamleden luisteren.

Geeft heldere, eenduidige instructies en aanwijzingen over activiteiten, de doelen en de te volgen aanpak.

Luistert aandachtig naar de medewerker en reageert adequaat op de bijdrage van teamleden tijdens de instructie en/of training.

Motiveert en ontwikkelt het team/individu door o.a. op het juiste moment feedback en adviezen ter verbetering te geven en door telkens uitdagende en haalbare opdrachten te verstrekken.

Speelt in op onverwachte situaties en veranderende omstandigheden.

De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Begeleiden, Aandacht en begrip tonen, Plannen en organiseren

D1-K3-W3: Begeleidt het team en teamleden

Omschrijving

De aankomend onderofficier begeleidt zijn teamleden tijdens reguliere werkzaamheden en instructie en/of training. Hij enthousiasmeert en motiveert zijn teamleden. Hij beloont goed gedrag, anticipeert en spreekt deelnemers zo nodig aan op ongewenst gedrag. Hij neemt bij lichte verstoringen en/of kleine prestatieproblemen van individu of team ter plekke één of meerdere teamleden apart, geeft aanwijzingen ter verbetering, gaat in op vragen, geeft feedback en bespreekt oorzaken die het functioneren belemmeren.

Resultaat

Teamleden ontvangen begeleiding.

De teamleden zijn gemotiveerd om als zich individu en teamlid verder te ontwikkelen.

Gedrag

Spoort zijn teamleden aan zichzelf verder te ontwikkelen en adviseert zijn teamleden op overtuigende en enthousiaste wijze over de te volgen aanpak.

Geef zijn teamleden op tijd en binnen de mogelijkheden die zijn functie biedt, stellige adviezen en aanwijzingen op fysiek en mentaal gebied, die aansluiten bij de ontwikkeling van zijn teamleden.

Vervult een voorbeeldfunctie, bevordert sportief en gezond gedrag, beloont goed gedrag.

Koppelt waargenomen gedrag op constructieve wijze terug aan de teamleden.

Houdt zich bij het begeleiden van teamleden nauwgezet aan procedures en ontvangen instructies.

De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Begeleiden, Aandacht en begrip tonen, Ethisch en integer handelen, Instructies en procedures opvolgen

D1-K3-W4: Voert begeleidingsgesprekken

Omschrijving

De aankomend onderofficier voert zo snel mogelijk na plaatsing een persoonlijk en individueel gesprek met iedere nieuwe medewerker en bespreekt de wederzijdse verwachtingen. Vervolgens voert hij periodiek begeleidingsgesprekken met de medewerker. Hij geeft adviezen en bespreekt eventuele (prestatie)problemen met de medewerker. Tenslotte maakt hij afspraken over in de toekomst te bestendigen en te verbeteren gedrag.

Resultaat

Verschillende soorten gesprekken met individuele medewerkers zijn gevoerd conform de geldende procedures.

Gedrag

Geef in een helder gesprek zijn teamlid aan wat de doelen en prioriteiten van de organisatie zijn, is in dit gesprek duidelijk en open over de verwachtingen en eisen die worden gesteld en over de bedoelingen van het gesprek.

Spoort zijn teamlid aan zichzelf verder te ontwikkelen en adviseert zijn teamleden op overtuigende wijze over de te volgen aanpak.

Koppelt waargenomen gedrag op constructieve wijze terug aan zijn teamlid.

Toont belangstelling voor zijn teamleden, luistert actief, biedt ondersteuning en krijgt op hoofdlijnen inzicht in de werkbeleving van zijn teamlid.

Houdt zich bij het voeren van de gesprekken nauwgezet aan de procedures en indien van toepassing aan de daarvoor geldende

D1-K3-W4: Voert begeleidingsgesprekken

gespreksmodellen.

De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Begeleiden, Aandacht en begrip tonen, Ethisch en integer handelen, Instructies en procedures opvolgen

D1-K3-W5: Toetst en evalueert de resultaten

Omschrijving

De aankomend onderofficier bewaakt of zijn team aan de gestelde eisen voldoet. Hij verzamelt gegevens/informatie en beoordeelt het niveau van zijn teamleden. Tijdens het optreden dat volgt op een instructie/training observeert en bewaakt hij het leergedrag van zijn team. Hij verstrekt als leidinggevende zijn teamleden in een individueel functioneringsgesprek informatie over de effectiviteit van hun taakvervulling en legt bevindingen schriftelijk vast.

Resultaat

Prestatieproblemen van individu, teamlid en/of team worden tijdig geconstateerd.

De prestaties van het individu zijn correct beoordeeld en besproken in een functioneringsgesprek.

Bevindingen zijn schriftelijk vastgelegd.

Gedrag

Verzamelt voldoende relevante gegevens over de prestaties van zijn teamleden en zijn team t.o.v. de kwaliteitseisen van inzetbaarheid van de organisaties.

Beoordeelt op basis van de gegevens of zijn team/teamlid voldoet aan de normen van inzetbaarheid van de organisatie.

Legt de bevindingen uit het functioneringsgesprek nauwkeurig en conform het besprokene schriftelijk vast en houdt zich daarbij strikt aan het format.

Signaleert en bespreekt op tijd wanneer zijn team of teamleden ondersteuning of extra training nodig hebben.

Vergelijkt frequent de organisatie-eisen met het niveau van zijn team en/of individuele teamleden.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Plannen en organiseren, Instructies en procedures opvolgen